

Maite Goñi
Teknologia berrietan aditua

«Gazteek albokoarekin nola hitz egiten dute? Bada, Tuentin berdin»

Irakasle ordiziarra sarean kateatuta dabil, berak hala nahi duelako. Teknologia berriak ondo erabiltzen asmatuz gero, mila gauza baliagarri otutzen zaizkio: euskarazko edukiak sortzea, ikasleak motibatzea, egindako lana partekatzea...

ONINTZA IRURETA AZKUNE

Mondragon Unibertsitateko HUHEZI fakultatean ikasleen eta irakasleen irakasle da orain, ia egun osoz. Hala ere, Ordiziako Jakintza Ikastolan segitzen du batxilergoko ikasleekin. Euskal Jakintza, hau da, euskara eta literatura irakasten dizkie gazteei. Denek ordenagailua daukate mahai gainean.

Euskara arbelik gabe irakasten duzu?
Beste ikasgai batzuetan jarraitzen dute arbela erabiltzen. Nik ez dut erabiltzen. Lan guztia sarean egiten dugu, eta sarerako.

Zergatik lan egiteko molde hori?
Orain dela zazpi urte hasi nintzen Euskal Jakintza proiektuarekin. Batxilergoko bigarren mailako ikasleak oso desmotibatuta ikusten nituen. Ordurako *IKTroak* bloga sortua genuen ikastolan. Pentsatu nuen bloga izan zitekeela, nolabait esanda, gure testuliburua. Ikasleek ordenagailua edukita testuliburuak guk geuk sortuko genituela pentsatu nuen, hau da, curriculumak markatzen dituen eduki guztiak guk egingo genituela.

Nola egiten da hori?
Eman dezagun aditza erreparatu behar dugula. Testuliburuak eta fotokopiak alde batera utzi genituen. Aditzak lantzeko hutsuneak betetzeko ariketak egiten dira askotan; bada, ikasleek modu pasiboan hutsuneak bete beharrean, beraiek sortzen zituzten esaldi osoak eta erantzunak ematen zituzten.

Ariketa beraiek sortzen dute, beraz.
Adibidez, irakasleak indikatiboa orainaldian landu nahi badu, ikasleari esango dio ariketak sortzeko. Ikaslea da protagonista ikaskuntza-irakas-kuntza prozesuan. Askoz gehiago kostatzen da holako ariketak prestatzea hutsunea betetzea baino. Beste helburu bat ere bagenuen: ikasleek irakasle rola betetzea. Ikasle pareak indikatiboa orainaldian lantzen duten ariketak sortzen ditu, aldameneko bikoteak lehenaldian. Bada, ondoren, ikasle batek besteari erakutsiko dizkio prestatutako ariketak. Nik bideratu egiten ditut, ez txapa sartu eta hutsuneak betetzeko esan. Haiek protagonista izatea nahi dut.

Zenbat tweet?

Etxean mahaiko ordenagailua eta hiru pantaila dauzka. Bi ordenagailu eramangarri, tablet-a, i-phone-a eta mugikorra.

Goizero zer arropa jantzi pentsatzen dugun bezala zuk zein gailu eraman erabakitzen al duzu?

Askotan ez dut jakiten eguna non bukatuko dudan eta gailu asko eramaten ditut badaezpada ere, baina ezinbestekoa mugikorra dut; 24-7, alegia, eguneko 24 orduz eta asteko zazpi egunetan.

Egunean zenbat tweet bidaltzen dituzu?

Saiatzen naiz burutik pasatzen zaidan guztia ez bidaltzen. Bi gauza dauzkat garbi: bata, Twitter kontua ireki baduzu nahi duzun erabilera eman diezaiokizu. Askok edo gutxi bota ditzakezu, tontakeriak edo gauza serioak esan. Ez duzu inor behartu zure jarraitzaile izateko. Bi, jarraitzaile asko badituzu ordea, jada ez zara hain libre. Ez dut jartzen edozer gauza.

Sortzea, irakastea eta hirugarren helburua, partekatzea.

Materiala sareko formatura pasatzeko aplikazio batzuk ezagutzen nituen. Guk sortutako material hori guztia besteen eskura jartzen hasi ginen. Zein izan zen gure sorpresa? Ikastetxeak, euskaltegiak eta abar, gure materiala erabiltzen hasi ziren. Zorionak eta eskerrak ematen zizkiguten eta batzuetan eskatu: “Zergatik ez dizkiguzue egiten halako eta halako ariketak...”.

“Ikasleei berdin zaie hizkuntza, edukiagatik joaten dira toki batera edo bestera. Beraz, oso inportantea da arrantzan dabilzala nahi gabe euskaraz dagoen eduki erakargarria topatzea”

Ikasleek zer zioten?

Gogoan daukat lehenengo ariketak egin eta sarean jarritakoan ikasle batek esan zuena: “Eta orain zeinek ordainduko digu?”. Eta nik esan nien: “Ez, ez, ez, zuen heziketaren parte bat gizarateak ordaintzen du. Zorretan zaudete eta bueltatu egin behar duzue”. Gaur egun ikasleek bere artikulua [elkarrizketak adibidez] noiz argitaratu behar dugun galdetzen dute.

Eta gogo handiagoz ari al dira ikasten ikasleak?

Lehen irakaslearen eta ikaslearen artekoa zen, hark niri eman eta nik gorriz h-ak zuzendu, eta hurrengo egunean berriz. Dena dela, garbi gera dadila kontua ez dela ikasgelan ordenagailuak ipintzea, baliabide piloa behar da horrela aritzeko.

Ikasgeletan testulibururik erabiliko ez den eguna iritsiko al da?

Nik uste dut baietz. Xabier Mendi-guren Elizegi [editorea] laguna dut eta duela sei-zazpi urte esan zidan: “Aizu, zu izan zara esan duena: ‘Ez nintzateke erotuta ere itzuliko testuliburueta?’”. “Zu lasai”, esan nion, baina testuliburuak ez dute inongo zentzurik; formatuak ez du zentzurik, edukiak bai. Adibide garbi bat: Harkaitz Cano ari ginen lantzen eta haren jaioturtea eta lehen liburuaren izenburua baino ez zekarren. Ez dauka zentzurik! Liburua ixten duzun momentuan zaharkituta geratu da. Ikasleek orain Harkaitz Canori buruz egiten dituzten lanetan *Twist* ere lantzen dute, eta testuliburuarekin ezinezkoa litzateke. Nik esaten diet ez geratzeko iturri bakan horrekin; sareak hori ematen du, eta jakin behar dute kritikoak izaten, jakin behar dute iragazia pasatzen. Nik oso garbi ikusten dut.

Berriz etorriko zaizu editorea.

Ez dut uste, ezagutzen dugu elkar, kar, kar, kar. Irreal da, absurdoa, ez dakit jendea nola ez den konturatzeko. Ikasleak klik eta klik bizi dira, ikusi behar da nolako inputa duten! Gero, ikasgelan sartu eta mundu hori ixten zaie. Hau [ARGIAREN ale bat dauka eskuetan] ematen zaie, baina hemen ezin dute klik egin eta

gauza gehiago ikusi. Anakronismoa da. Zein motatako ikasleak nahi ditugu? Sortzaileak? Kritikoak? Tar, tar, tar... indarra ahotik joaten zaigu.

Argitaletxeek norabidea aldatu beharko dute.

Izugarrizko potentziala dago hor.

Baina zuek sortzen dituzue ariketak...

Gure ikasleen lanak ez du inoiz ordezkaturako editorialak egingo lukeen lana, haiek profesionalak dira. Gurea ez da beste inor ordezkatzera, ikasleen ikas-irakas prozesuan sartzen da.

Sarean, euskaraz asko egiten da eta asko dago egiteko.

Ez dago motibazio faltarik, dena dago egiteko. Ikasleei berdin zaie hizkuntza, edukiagatik joaten dira toki batera edo bestera. Bideoa gustatzen bazaie klik egingo dute, kontuan izan gabe euskaraz dagoen ala beste hizkuntza batean. Beraz, oso inportantea da arrantzan dabilzala nahi gabe euskaraz dagoen eduki erakargarria topatzea.

Interneten euskara aurre xamarrean dabil.

Hiztun kopurua kontuan edukita, bai. Komunitate txikia, baina oso aktiboa gara. Hiztun kopuru gutxi-ko komunitateari sareak aukera ematen dio. Gainera, B aukerarik ez dago.

lkerketek diote gazteak Interneten, egoera informaletan, gaztelaniaz askoz hobeto moldatzen direla eta euskara erabiltzekotan era formalean darabilte.

Betiko kontua da. Askotan sare sozialei bota izan zaie errua, baina zer egiten dute kalean, eskolan? Sare sozialetan egiten duten gauza

MAITE GOÑI UTZIA

“Testuliburuek ez dute inongo zentzurik. Liburua ixten duzun momentuan zaharkituta geratu dira”.

bera. Gazteek aldamenekoarekin nola hitz egiten dute? Bada Tuentin berdin egingo dute. Nola bada? Denean ahalegin guztiak egin beharko dira gazte horiek erdarara jo ez dezaten. Erronka zaila da, oso-oso zaila. Egutero ikusten dut, badakite euskaraz, ederki moldatzen dira eta derrepente pasilloetan gaztelaniaz hitz egiten entzuten dituzu.

Guk aplikazioak, programak, edukiak... euskaraz egin behar ditugu haiek erabil ditzaten. Tuentin baldin badaude, nire uste apalean, ez sortu sare paralelo bat, goazen euskaratzera Tuenti. Goazen Wikipedia edukiz hornitzera. Jokoak gustatzen zaizkie, bada goazen jokoak euskaraz eskaintzera. ■

Babeslea: Bizkaiko Foru Aldundia

**gure!
artean!
euskaraz**

**BFA
DFB**